

Ο Ξενοδοχειακός χάρτης της Θεσσαλονίκης από τις αρχές του περασμένου αιώνα μέχρι σήμερα

Τα ξενοδοχεία της Θεσσαλονίκης από τις αρχές του προηγούμενου αιώνα μέχρι και σήμερα, δίνουν χρήσιμες πληροφορίες στον επισκέπτη, αλλά ενδεχομένως αποτελούν ένα συναρπαστικό θέμα για έναν ιστορικό, καθώς αφήνουν ένα ενδιαφέρον αποτύπωμα της σύγχρονης ιστορίας της πόλης. Πολλά από αυτά διατηρούνται μέχρι σήμερα και συμπληρώνουν σύντομα έναν αιώνα ζωής, ενώ στα δωμάτια, τα σαλόνια, τα εστιατόρια και στους χώρους υποδοχής τους έδρασαν γνωστοί και άγνωστοι ήρωες που υπήρξαν πρωταγωνιστές των πολιτικών και κοινωνικών εξελίξεων.

Στο τέλος του α΄ παγκόσμιου πολέμου το 1919 χρονολογείται η πρώτη προσπάθεια ώστε να δημιουργηθεί στη χώρα μας νομικό πλαίσιο για τον τουρισμό, που σταδιακά θα αντικαταστήσει τον περιηγητισμό. Ιδρύεται το Γραφείο Ξένων και Εκθέσεων που ανάμεσα στις αρμοδιότητες του, ήταν η μέριμνα για τις συγκοινωνίες, η εποπτεία των ξενοδοχείων, η φροντίδα για τον εξωραϊσμό των πόλεων και των αρχαιολογικών χώρων, η ευθύνη για τη λειτουργία των λουτροπόλεων, η οργάνωση και εποπτεία εορτών και παραστάσεων και η διαφήμιση της χώρας στο εξωτερικό.

Έντεκα χρόνια αργότερα τον Σεπτέμβριο του 1930, ιδρύεται γραφείο Τουρισμού με σκοπό «τον καθαρισμό, τον εξωραϊσμό και τον καλλωπισμό των πλέον συχναζομένων αρτηριών και πλατειών της πόλεως». Ιδιαίτερη σημασία δόθηκε στον καθαρισμό και την ανάδειξη των βυζαντινών μνημείων της πόλης. Στο Γραφείο Τουρισμού Θεσσαλονίκης υπήρχε ειδικό τμήμα ξενοδοχείων, για τα οποία είχε καταρτισθεί πλήρες μητρώο, ενώ είχε οργανωθεί συστηματικά η εποπτεία και η επιθεώρηση λειτουργίας τους. Διαβάζουμε σχετικά: «Η Θεσσαλονίκη έχει εν όλω 73 ξενοδοχεία, διαθέτουμε 3.662 κλίνες. Εξ αυτών, 6 είναι ξενοδοχεία πολυτελείας με 335 δωμάτια και 476 κλίνες, 15 α΄ τάξεως με 544 δωμάτια και 977 κλίνες, 37 β΄ τάξεως με 836 δωμάτια και 1.794 κλίνες και 15 γ΄ τάξεως με 180 δωμάτια και 415 κλίνες».

Λίγα χρόνια μετά, παραμονές του Β΄ Παγκόσμιου Πολέμου ο αριθμός των ξενοδοχείων αλλάζει. Ο Μέγας Οδηγός Β. Ελλάδος του 1939 αναφέρει 80 ξενοδοχεία στο κέντρο της πόλης, αριθμό ενδεικτικό για τον νέο ρόλο που καλείται να παίξει η Θεσσαλονίκη ως μητροπολιτικό κέντρο και ελεύθερο λιμάνι στα Βαλκάνια. Τα περισσότερα από αυτά τα ξενοδοχεία διατηρούνται ως κελύφη στη σημερινή πόλη, ενώ λιγότερα από τα μισά διατηρούν την αρχική τους χρήση. Ορόσημο κατεδάφισης ή παύσης της λειτουργίας των περισσότερων τους ήταν ο σεισμός του 1978.

Τα τελευταία χρόνια εμφανίζεται έντονη κινητικότητα ως προς τη δημιουργία ξενοδοχείων με πολλά αστέρια στη Θεσσαλονίκη γεγονός που οφείλεται στην αναβάθμιση του διεθνούς αερολιμένα “Μακεδονία”, στο νέο εβραϊκό μουσείο, αλλά και στις επενδύσεις που έχουν ξεκινήσει από διεθνούς εμβέλειας εταιρείες, όπως οι “Pfizer”, “Cisco” και “Deloitte”.

Συγκεκριμένα σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΞΘ ο ξενοδοχειακός χάρτης της πόλης, μετρά 147 ξενοδοχεία στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης, με 8.373 δωμάτια, για το 2023. Εντυπωσιακή είναι η αύξηση των ξενοδοχειακών μονάδων πολυτελείας. Σήμερα λειτουργούν στη Θεσσαλονίκη συνολικά 21 ξενοδοχεία πέντε αστέρων, τα οποία προσφέρουν περίπου 4.700 κλίνες, τα οποία προτιμούν κατά κύριο λόγο ταξιδιώτες από τις χώρες Ισραήλ, ΗΠΑ, Γερμανία και Ηνωμένο Βασίλειο. Η μέση πληρότητα των πολυτελών αυτών μονάδων, ανήλθε στο φετινό εννιάμηνο στο 59,5%, έναντι 68,4% το προπандημικό 2019. Αξίζει να σημειώσουμε ότι την περίοδο 2015 –2023, ο αριθμός των ξενοδοχείων 4 & 5 αστέρων αυξήθηκε κατά 75% και 62% αντίστοιχα, ενώ ο αριθμός των δωματίων αυξήθηκε κατά 43% και 32% αντίστοιχα.

Αναμφισβήτητη είναι και η συνεισφορά της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης στην ανάπτυξη του ξενοδοχειακού κλάδου στην πόλη. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα έρευνας, που παρουσιάστηκε πρόσφατα από το ΕΒΕΘ, οι εκπρόσωποι του 84% των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων χαρακτηρίζουν τη ΔΕΘ ως «πάρα πολύ» (60%) ή «πολύ» σημαντική για το ίδιο το ξενοδοχείο. Ακόμη, το 90% τη θεωρούν «πάρα πολύ» σημαντική (74%) ή «πολύ» σημαντική (16%) για τη Θεσσαλονίκη.

Η μέση πληρότητα που δηλώνουν τα ξενοδοχεία για την περίοδο της 88ης ΔΕΘ είναι 87%, με το 46% να την προσδιορίζει μεταξύ 90% και 100%. Μάλιστα, η μέση πληρότητα εμφανίζεται αυξημένη κατά περίπου 9%, σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Η μέση τιμή δωματίου κατά τη διάρκεια της 88ης ΔΕΘ διαμορφώθηκε σε 168 ευρώ (85 ευρώ στα ξενοδοχειακά καταλύματα μέχρι τριών αστέρων και 230 ευρώ στα ξενοδοχεία τεσσάρων ή πέντε), ξεκινώντας από 40 ευρώ και φθάνοντας μέχρι και τα 650 ευρώ. Και η μέση τιμή ανά δωμάτιο εμφανίζεται αυξημένη σε σχέση με την περσινή αντίστοιχη περίοδο της ΔΕΘ (+11% κατά μέσο όρο), με σημαντική κι εδώ διαφοροποίηση ανάμεσα σε μονάδες μέχρι τριών (+3%) και τεσσάρων ή πέντε αστέρων (+17%).